

KATARINA AF SIENA

Dominikaner-tertiar, kirkelærer, mystiker. Født 1347 (?) i Siena. Død 1380 i Rom. Kanoniseret 1461. Festdag 29. april. Katarina Benincasa var den yngste af en farvers mange børn. Hun var en livlig og køn pige, men hun modstod sine forældres ikke altid lige blide forsøg på at få hende gift. Omkring 1367 blev hun terciar-søster i Dominikanerordenen, boede hjemme og tilbragte megen tid i bøn. Hun tillægges en lang række "henrykkelser" og andre åndelige oplevelser, der kulminerede i, at hun som Frans af Assisi blev stigmatiseret, dog uden synlige sår. Hun påkaldte sig Sienas opmærksomhed, og en gruppe mennesker, både præster og lægfolk, adelige såvel som jævne folk, gamle og unge, samledes om hende. De udgjorde hendes "familie" eller "flok af disciple", "Caterinati", der fulgte hende på hendes efterfølgende rejser og som sammen med hende forårsagede nogle bemærkelsesværdige omvendelser blandt onde mennesker.

Katarinas involvering i offentlige affærer af større rækkevidde begyndte i 1375, da hun søgte at mægle i den væbnede konflikt mellem Firenze og andre kommuner og Pavestolen. Dette bragte hende til Avignon og pave Gregor XI, som hun indtrængende bad gøre alvor af sit ønske om at forlade Frankrig og vende tilbage til Rom. Det gjorde han, men ved hans død i 1378 satte en rivaliserende pave sig straks op mod efterfølgeren, Urban VI. Således begyndte det "store skisma", der i fyrre år splittede kristenheden i Vesten. Katarina stillede sig på Urbans side og dikterede (for hun havde aldrig lært at skrive) utrætteligt heftige og uforsonlige appeller til kirkelige og verdslige magthavere overalt. Urban kaldte hende til Rom og rådførte sig ofte med hende. Hendes lidenskabelige råd fandt dog ingen støtte, selv ikke blandt medlemmerne af hendes (åndelige) "familie", og hun døde midt i den almindelige tumult.

Skt. Katarina var af samme støbning som Skt. Hildegard og Skt. Birgitta af Sverige (med hvis nære medarbejdere hun stod i forbindelse), men der har nok været en tendens til at overdrive betydningen af hendes politiske og samfundsmæssige engagement. Hendes storhed hvilede i sidste ende på hendes personlige tro og hellighed og på hendes lidenskabelige engagement i hele menneskehedens frelse. Mange af hendes breve har overlevet og kaster meget lys over hendes levende og åbenhjertige personlighed. Hendes breve til pave Gregor udgør en særegen blanding af ærbødighed og ligefrem fortrolighed. Hendes dikterede "Dialoger", der er et ret usystematisk værk, der beskæftiger sig med menneskers religiøse og moralske problemer og ansvar, er en italiensk klassiker. Skt. Katarina blev udnævnt til kirkelærer i 1970.

Johannes Jørgensen: Den hellige Katerina af Siena. 2. gennemsete og rettede udg. Kbh., 1927; Sigrid Undset: Caterina av Siena, Oslo 1951.